

Kritische Britse documentaire over werkkampen in Zwitserland tijdens de Tweede Wereldoorlog

'Kamp in Zwitserland was tiptop in orde'

7 januari 1998

Ruim een half jaar zat de Nederlandse jood A. van Geuns in het Zwitserse werkkamp Cossonay en één ding is hem goed bijgebleven: *de prima maaltijden....*

Van Geuns (82) reageert verbaasd op de bewering van Britse documentaire -makers dat joden die tijdens de Tweede Wereldoorlog naar het neutrale Zwitserland vluchtten, als misdadigers werden behandeld. Zesduizend joden die in de kampen waren tewerkgesteld, zouden hiervan het slachtoffer zijn geworden, aldus de televisiezender *Channel Four*.

Onzin, zeggen Van Geuns en oud-Engelandvaarder J. Brand (75) die in maart 1943 ook naar Zwitserland vluchtte en in een ander kamp verbleef.

Brand: *'Ik kan kort zijn: de behandeling was zonder meer correct.'* Hij moest als twintiger vlakbij Neuchatel stenen uit de rotsen hakken voor de aanleg van wegen. Een half jaar zat hij in het [Les Verrieres-kamp](#), samen met honderd Nederlanders. De meeste van hen waren joods

Brand: *'Het werk leek zwaar, maar dat was beslist niet zo. Je kan de Zwitsers heel wat verwijten over hun houding tijdens de oorlog maar niet dat ze ons in de kampen vreselijk behandelden.'*

Van Geuns belandde in Zwitserland na twee jaar ondergedoken te zijn geweest in Amsterdam. Zijn tandartsenpraktijk in Appingedam had hij eerder van de Duitse bezetters moeten opgeven. Na enkele weken te hebben doorgebracht in een opvangkamp in het Zwitserse plaatsje Bueren, werd hij geïnterneerd in het Cossonay-kamp.

De paar honderd Nederlanders daar, onder wie vele joden, werden ingezet voor graafwerkzaamheden. In het kleinere Aarau-kamp, dat maar 24 personen telde, moest hij later dat jaar helpen bij de aanleg van een rijbaan op het platteland voor de Zwitserse cavalerie.

Van Geuns: *'Na het appèl moesten we met het werk beginnen. Maar het was allemaal niet zo strikt. Als we met het werk klaar waren, gingen we gewoon bij het zwembad zitten. Of achter de meiden aan.'*

Het kamp Les Verrières (canton Neuchâtel), aan de Frans-Zwitserse grens, wordt sneeuwvrij gemaakt.

In het nabijgelegen dorp dronk Van Geuns vaak een glaasje met de Zwitsers. Over de behandeling door de 'bewakers' is hij nog altijd te spreken. *'We waren gezonde jongens die wat werk te doen kregen. We hadden toch niets te doen. En we werden er zelfs voor betaald, al was het niet veel. En op het eten werd door de Zwitsers nooit beknibbeld. Ik snap dus eigenlijk niet waar de Britten het over hebben.'*

In 1944 werd hij door de Zwitsers aangesteld als tandarts voor een aantal kampen in Oost-Zwitserland. *'Ik heb in dat jaar, tijdens al mijn bezoeken, geen misstanden gezien. Terwijl ik er vaak kwam. De kampen waren tiptop in orde'*, aldus De Geuns.

Bij het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (Riod) zijn ze ook verbaasd over de beschuldigingen van de Britten. Volgens woordvoerder D. Barnouw is niets bekend dat Nederlanders als misdadigers zouden zijn behandeld in de kampen.

Bron: Volkskrant